

Llywodraeth Cymru

**Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith
yng Nghymru**

Adroddiad Astudiaeth

Rhifyn | Mawrth 2019

Mae'r adroddiad hwn yn ystyried
cyfarwyddiadau a gofynion penodol ein cleient.

Nid yw wedi'i fwriadu ar gyfer unrhyw drydydd parti
ac ni ddylai unrhyw drydydd parti ddibynnu arno, ac
nid oes cyfrifoldeb i unrhyw drydydd parti.

Rhif y gwaith 264867

Ove Arup & Partners Ltd
63 St Thomas Street
Bryste BS1 6JZ
Y Deymas Unedig
www.arup.com

ARUP

Teitl y gwaith		Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith yng Nghymru		Rhif y gwaith 264867	
Teitl y ddogfen		Adroddiad Astudiaeth		Cyfeirnod ffeil	
Cyfeirnod y ddogfen					
Diwygiad	Dyddiad	Enw'r ffeil	CYHOEDDIAD Adroddiad Astudiaeth Drafft Cost Seilwaith.docx		
Drafft 1	11 Chwef 2019	Disgrifiad	Drafft cyntaf		
			Paratowyd gan	Gwiriwyd gan	Cymeradwywyd gan
		Enw	Kate AL Jones / Monica Forde	Allan Pitt	Peter Hulson
		Llofnod			
Drafft 2	21 Chwef 2019	Enw'r ffeil	DRAFFT Adroddiad Astudiaeth Drafft Cost Seilwaith.docx		
		Disgrifiad	Ail ddrafft		
			Paratowyd gan	Gwiriwyd gan	Cymeradwywyd gan
		Enw	Kate AL Jones / Monica Forde	Allan Pitt	Peter Hulson
		Llofnod			
Cyhoeddiad	13 Maw 2019	Enw'r ffeil	CYHOEDDIAD Adroddiad Astudiaeth Cost Seilwaith.docx		
		Disgrifiad	Terfynol		
			Paratowyd gan	Gwiriwyd gan	Cymeradwywyd gan
		Enw	Allan Pitt	Allan Pitt	Peter Hulson
		Llofnod			
		Enw'r ffeil			
		Disgrifiad			
			Paratowyd gan	Gwiriwyd gan	Cymeradwywyd gan
		Enw			
		Llofnod			

Cynnwys

	Tudalen
1 Cyflwyniad	1
1.1 Cefndir	1
1.2 Diben yr Astudiaeth	2
1.3 Strwythur yr Adroddiad	2
2 Methodoleg	3
2.1 Tasg 1 – Ceisiadau	3
2.2 Tasg 2 – Costau	6
3 Canfyddiadau	13
3.1 Tasg 1	13
3.2 Tasg 2	16
4 Crynodeb	41

1 Cyflwyniad

1.1 Cefndir

Ym mis Ebrill 2018, cyhoeddodd Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru bapur ymgynghori¹ a oedd yn cynnig newidiadau i'r broses o roi caniatâd datblygu seilwaith yng Nghymru, yn dilyn grymoedd newydd a roddwyd i Weinidogion Cymru o dan Ddeddf Cymru 2017 ("Deddf 2017"). Cyhoeddodd y Llywodraeth ymateb ffurfiol² i'r ymgynghoriad ym mis Tachwedd 2018.

Mae Deddf 2017 yn amlinellu diwygiadau i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2007, gan ddatganoli grymoedd ychwanegol i Gymru. Yn benodol, mae Deddf 2017 yn datganoli cymhwysedd deddfwriaethol a gweithredol i Weinidogion Cymru ar gyfer:

- Caniatáu gorsafoedd cynhyrchu trydan hyd at 350MW, ar y tir ac ar y môr, a llinellau trydan uwchben cysylltiedig, hyd at ac yn cynnwys 132KV, sy'n gysylltiedig â gorsafoedd cynhyrchu datganoledig;
- Gorchmynion diwygio a grymuso harbyrau; a
- Thrwyddedau morol y tu hwnt i ardal y glannau hyd at derfynau Parth Cymru.

Ar 29 Tachwedd 2017, gosododd Ysgrifennydd Gwladol Cymru ddyddiad dechrau i ddarpariaethau caniatáu ynni a gynhwysir yn Neddf 2017 ddod i rym ar 1 Ebrill 2019. Yn ogystal, mae Deddf 2017 eisoes wedi datganoli grymoedd caniatáu ar gyfer Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau, a wneir o dan Ddeddf Harbyrau 1964, ar gyfer y rhan fwyaf o borthladdoedd yng Nghymru. Daeth y grymoedd newydd hyn i rym ar 1 Ebrill 2018.

Mae Deddf 2017 yn gosod y broses rhoi caniatâd ar gyfer y seilwaith hwn mewn amryw gyfundrefnau a fydd yn creu proses ganiatáu dameidiog. Mae'n bosibl na fydd hyn, yn y pen draw, yn darparu'r datrysiad integredig a chynaliadwy ar gyfer caniatáu seilwaith y mae ei angen ar y diwydiant datblygu.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod angen i'r diwydiant gael cyfundrefn unigol ar gyfer rhoi caniatâd seilwaith yn hytrach na sawl un gwahanol. Felly, er mwyn gweithredu Deddf 2017 yn gydlynol yn y tymor hir, bwriedir cyflwyno Caniatâd Seilwaith yng Nghymru ("WIC"); ar gyfer rhoi caniatâd i'r prosiectau hynny sydd newydd eu datganoli, yn ogystal ag yn ehangach i brosiectau priffyrdd, rheilffyrdd, dŵr a gwastraff, trwy ymagwedd unigol.

Er mwyn llywio'r WIC a chyflwyno unrhyw ddeddfwriaeth newydd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru, mae angen Asesiad Effaith Rheoleiddiol ("RIA"). Bydd rhan o'r asesiad yn amlinellu goblygiadau ariannol Bil newydd sy'n ymwneud â'r WIC arfaethedig a'i ddyletswyddau statudol cysylltiedig tebygol.

¹ <https://llyw.cymru/newidiadau-i-gymeradwyo-gwaith-datblygur-seilwaith>

² <https://llyw.cymru/sites/default/files/consultations/2018-11/ymgynghoriad-isadeiledd-crynodeb-o-ymatebion.pdf>

Bydd y RIA hefyd yn cynorthwyo Llywodraeth Cymru i bennu iawndal priodol ar gyfer Awdurdodau Cynllunio Lleol (“ACLLau”) er mwyn iddynt adennill eu costau wrth gyfrannu at unrhyw ran statudol o broses newydd ar gyfer rhoi caniatâd, i bennu ffioedd priodol ar gyfer ymgeiswyr ac i sicrhau y deëllir y costau sy’n gysylltiedig â’r cyfranogiad presennol mewn proses rhoi caniatâd ar gyfer seilwaith.

1.2 Diben yr Astudiaeth

Penodwyd Ove Arup and Partners Ltd. (Arup) gan Lywodraeth Cymru i gynnal ymchwil annibynnol er mwyn casglu data meintiol ynglŷn â cheisiadau a dderbyniwyd gan awdurdodau caniatáu yn ystod y pum mlynedd diwethaf. Mae’r data hwn yn ymwneud â chyfres o gategorïau datblygiad a ddiffiniwyd o flaen llaw (gan Lywodraeth Cymru) i bennu’r costau gweithdrefnol presennol a disgwyliedig i randdeiliaid o sampl ddiffiniedig.

Diben yr astudiaeth ymchwil hon yw llywio’r RIA o gynigion Llywodraeth Cymru i greu proses unedig ar gyfer rhoi caniatâd i seilwaith yng Nghymru.

Prif nod yr astudiaeth yw meintioli nifer y ceisiadau am ‘ddatblygiad seilwaith’ yng Nghymru ac, yn ail, casglu data gan ACLlau, ymgynghoreion statudol a’r diwydiant datblygu ynglŷn â’u costau ar gyfer cynllunio gwahanol fathau o ddatblygiad.

Bydd y data a gesglir yn helpu Llywodraeth Cymru i bennu’r costau gweithdrefnol presennol a disgwyliedig ar gyfer rhanddeiliaid sy’n ymwneud â gwahanol gyfundrefnau rhoi caniatâd ar gyfer seilwaith. Mae hyn yn rhan bwysig o’r RIA a ddisgrifir uchod.

1.3 Strwythur yr Adroddiad

Mae’r adroddiad hwn yn amlinellu’r canfyddiadau o’r data a gasglwyd gan ACLlau, ymgynghoreion statudol a’r diwydiant datblygu, ynglŷn â’r costau gweithdrefnol sy’n gysylltiedig â chyfundrefnau rhoi caniatâd ar gyfer seilwaith presennol yng Nghymru a Lloegr (fel y bo’n briodol).

Mae’r adroddiad hwn wedi’i strwythuro fel a ganlyn:

- Mae Pennod 2 yn amlinellu’r fethodoleg a ddefnyddiwyd i gasglu data;
- Mae Pennod 3 yn crynhoi’r canfyddiadau; ac
- Mae Pennod 4 yn crynhoi’r ymchwil.

2 Methodoleg

2.1 Tasg 1 – Ceisiadau

Roedd Tasg 1 yn ymwneud â chasglu data ynglŷn â cheisiadau a dderbyniwyd gan awdurdodau caniatáu yng Nghymru a Dyfroedd Cymru, ac yna yn Lloegr yn ystod y pum mlynedd blaenorol. Canolbwyntiwyd ar chwilio am ddata a oedd yn bodloni gofynion yr astudiaeth trwy gael gwybodaeth ar draws yr holl gyfundrefnau rhoi caniatâd a amlygwyd, ar yr un pryd â cheisio ystyried cynifer o sectorau datblygu â phosibl.

Diben hyn yw helpu Llywodraeth Cymru i ystyried astudiaethau achos defnyddiol ar gyfer yr ymchwil ar draws gwahanol fathau o brosiectau a'u cyfundrefnau caniatáu cysylltiedig.

2.1.1 Tasg 1A

Roedd Tasg 1A yn ceisio casglu gwybodaeth gyhoeddedig ynglŷn â datblygiadau seilwaith yng Nghymru a Dyfroedd Cymru a ddelir gan yr awdurdodau caniatáu perthnasol, a gyflwynwyd rhwng mis Ebrill 2013 a mis Chwefror 2019.

At ddibenion yr astudiaeth, roedd datblygiadau seilwaith yn cynnwys:

1. Seilwaith trydan;
2. Olew, nwy a mwynau;
3. Trafnidiaeth;
4. Dŵr; a
5. Gwastraff.

At ddibenion yr astudiaeth, roedd categorïau datblygiad yn cynnwys:

- a) Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) Deddf Cynllunio Gwlad a Thref (TCPA) 1990;
- b) Caniatâd Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DNS) o dan a.62D Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;
- c) Gorchmynion o dan a.1 neu a.3 Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd (TWA) 1992;
- d) Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.18 Deddf Priffyrdd 1980;
- e) Gorchmynion Caniatâd Datblygu (DCO) o dan a.31 Deddf Cynllunio 2008;
- f) Cydsyniadau i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 Deddf Trydan 1989;
- g) Cydsyniadau i osod llinellau trydan uwchben o dan a.37 Deddf Trydan 1989;
a

h) Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau (HRO) o dan a.14 Deddf Harbyrau 1964.

Roedd awdurdodau caniatáu perthnasol yn cynnwys y rhai hynny sy'n gyfrifol am benderfynu ar y mathau uchod o ddatblygiadau, fel a ganlyn:

- ACLlau (ceisiadau math *a*);
- Llywodraeth Cymru (ceisiadau math *b*, *c* ac *ch*); a'r
- Ysgrifennydd Gwladol (ceisiadau math *d*, *dd*, *e* ac *f*).

Gwnaed ymchwil ddesg i gael y wybodaeth hon o amrywiaeth o ffynonellau ar-lein, gan gynnwys gwefannau'r Arolygiaeth Gynllunio, Llywodraeth Cymru, ACLlau a datblygwyr.

Ar gyfer pob cais a oedd yn dod o fewn cwrdd yr awdurdod caniatáu priodol, casglwyd y wybodaeth ganlynol:

- i. Y math o gais (o'r mathau o geisiadau a amlygwyd yn (a)-(f) yn Adran 4 y fanyleb);
- ii. Disgrifiad llawn o'r cynnig;
- iii. Allbwn mesuradwy o'r prosiect seilwaith (h.y. mesur prosiectau ynni mewn MW, mesur ffyrdd a rheilffyrdd mewn KM ac ati);
- iv. Yr ardal awdurdod cynllunio lleol y mae'r datblygiad wedi'i leoli ynddi neu b'un a yw'r prosiect yn Nyfroedd Cymru;
- v. Cyfeiriad neu leoliad y safle;
- vi. Yr ymgeisydd;
- vii. P'un a yw'n ddatblygiad Asesu Effeithiau Amgylcheddol (EIA);
- viii. Dyddiad cyflwyno'r cais;
- ix. Y penderfyniad (neu b'un a wnaed penderfyniad);
- x. Dyddiad y penderfyniad;
- xi. P'un a oedd y penderfyniad yn destun apêl (os yw'n berthnasol);
- xii. Penderfyniad yr apêl (os yw'n berthnasol); a'r
- xiii. Ffi a oedd yn ofynnol ar gyfer y cais.

Cofnodwyd y wybodaeth hon mewn taenlen gan ddefnyddio Microsoft Excel (gweler Atodiad C am y canlyniadau).

2.1.2 Tasg 1B

Er mwyn darparu set ddata gadarn a oedd yn fwyaf perthnasol i ymchwil Llywodraeth Cymru, ceisiwyd o leiaf bum cais a gyflwynwyd yn ystod y pum mlynedd diwethaf yng Nghymru ar gyfer pob categori datblygiad. Fodd bynnag, mewn rhai achosion, cafodd awdurdodau caniatáu yng Nghymru lai na phum math o gais yn ystod y cyfnod hwn. I helpu i ategu'r data, chwiliwyd am geisiadau o Loegr pan oedd angen.

Roedd Tasg 1B yn cynnwys casglu data cyhoeddedig ynglŷn â datblygiadau seilwaith yn Lloegr o ran y mathau hynny o geisiadau y cafwyd llai na phum cais amdanynt yng Nghymru.

Chwiliwyd am geisiadau yn Lloegr ar gyfer y categorïau datblygiad canlynol:

- a) Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;
- c) Gorchmynion o dan a.1 neu a.3 Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992; a
- e) Gorchmynion Caniatâd Datblygu o dan a.31 Deddf Cynllunio 2008
- f) Cydsyniadau i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 Deddf Trydan 1989.

Cofnodwyd y wybodaeth hon mewn taenlen gan ddefnyddio Microsoft Excel (gweler Atodiad C am y canlyniadau).

2.1.3 Dewis Astudiaethau Achos

Ar ôl cwblhau Tasg 1A ac 1B, dewiswyd sampl o bum astudiaeth achos ar gyfer pob math o gais, trwy drafod a chytuno â Llywodraeth Cymru. Gwnaed hyn i lywio Tasg 2A a 2B, yn unol â gofynion yr ymchwil (gweler yr adrannau isod).

Wrth ddewis yr astudiaethau achos, cytunwyd â Llywodraeth Cymru y byddai amrywiaeth o brosiectau ar draws gwahanol gyfundrefnau caniatáu yn cael eu ceisio, er mwyn helpu i gynyddu gwerth yr ymchwil i'r eithaf. Roedd y broses o ddewis astudiaethau achos yn un gydweithredol rhwng Arup a Llywodraeth Cymru yn ystod digwyddiad gweithdy bach.

Y meini prawf ar gyfer dewis pob astudiaeth achos oedd y byddai pob astudiaeth achos yn gynrychiolaeth deg ac amrywiol o geisiadau o dan wahanol gyfundrefnau caniatáu ac yr ystyriwyd bod tebygolrwydd rhesymol i randdeiliaid ymateb (yn seiliedig ar brofiad blaenorol a pherthnasoedd presennol rhwng y rhanddeiliaid hynny, Llywodraeth Cymru ac Arup).

Lle na ddaethpwyd o hyd i bum cais ar gyfer pob math o gais (a-h) yng Nghymru neu Loegr, yn unol â'r cwmpas, ni cheisiwyd rhagor o geisiadau (tybiwyd bod sampl lai o faint naill ai'n dderbyniol neu'n anochel).

Ni rennir rhestr o'r astudiaethau achos a ddewiswyd er mwyn amddiffyn preifatrwydd a buddiannau masnachol y rhanddeiliaid sy'n gysylltiedig.

2.2 Tasg 2 – Costau

Roedd Tasg 2 yn ymwneud â phennu'r costau gweithdrefnol presennol a disgwyliedig i randdeiliaid yn rhan o brosesau rhoi caniatâd ar gyfer seilwaith.

I ymgymryd â'r ymarfer hwn, anfonwyd ceisiadau am wybodaeth yn ymwneud â chostau prosiect (gan ddefnyddio'r astudiaethau achos a ddewiswyd) at hyd at bedwar rhanddeiliad fel y bo'n briodol, yn cynnwys:

1. ACLlau;
2. Ymgynghoreion 1 (Cyfoeth Naturiol Cymru, Asiantaeth yr Amgylchedd a/neu'r Sefydliad Rheoli Morol);
3. Ymgynghoreion 2 (Cadw, Lloegr Hanesyddol (*Historic England*)); a
4. Datblygwyr (ymgeiswyr, o'r sector preifat a chyhoeddus).

2.2.1 Ceisiadau am wybodaeth

I ddechrau, anfonodd Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru lythyr cyflwyniadol at Benaethiaid Cynllunio yng Nghymru a Cyfoeth Naturiol Cymru, yn esbonio cefndir y prosiect ac y byddai'r astudiaeth a gynhelid gan Arup yn gofyn am wybodaeth am gostau (gweler Atodiad A).

Yn dilyn hyn, anfonodd Arup geisiadau am wybodaeth trwy e-bost at yr holl randdeiliaid a oedd yn berthnasol i bob astudiaeth achos, gyda'r dogfennau canlynol ynghlwm:

- Llythyr eglurhaol yn amlinellu'r wybodaeth y gofynnwyd amdani, yn ogystal â'r rhesymau dros gasglu'r data a'r gweithdrefnau a oedd yn gysylltiedig â hynny;
- Cais ysgrifenedig ar ffurf llythyr gan Arup ar ran Llywodraeth Cymru yn esbonio'r prosiect; a
- Thaenlen wedi'i theilwra i'r rhanddeiliad i'w llenwi a'i dychwelyd.

Anfonwyd yr holl ddogfennau yn Gymraeg a Saesneg.

Roedd y taenlenni'n cynnwys cwestiynau (a osodwyd gan Lywodraeth Cymru, Rhan 2 y cwmpas) yn ymwneud â chostau gweithdrefnol cyffredinol a phenodol i bob parti, wrth gymryd rhan mewn cais. Cafodd pob datblygwr, awdurdod penderfynu neu ymgynghorai daenlen ceisio gwybodaeth wedi'i theilwra a oedd yn berthnasol i astudiaethau achos y gofynnwyd iddynt ddarparu gwybodaeth ynglŷn â nhw.

Lle'r oedd yn bosibl, ac er mwyn osgoi ymdrech a dyblygu diangen, rhesymolwyd y ceisiadau am wybodaeth mewn achosion lle'r oedd y rhanddeiliad yn ymwneud â mwy nag un astudiaeth achos. Yn yr achosion hynny, caglwyd ymatebion yn rhan o un cais am wybodaeth.

Roedd y llythyr eglurhaol a anfonwyd at yr holl randdeiliaid yn egluro cytundeb Llywodraeth Cymru ar ddiogelu data. Cadarnhaodd y byddai Llywodraeth Cymru

yn cydymffurfio'n llwyr â'r rheoliadau diogelu data perthnasol wrth ddal y wybodaeth a rennir â'r astudiaeth.

Ni fydd y wybodaeth a ddarparwyd gan randdeiliaid yn cael ei rhannu na'i chyhoeddi mewn unrhyw ffordd sy'n golygu y gellir ei phriodoli i'r rhanddeiliad neu'r prosiect.

At hynny, yn ystod y broses o gyhoeddi'r RIA, bydd y data a ddarperir yn llywio ystod o gostau cyffredinol a dienw sy'n gysylltiedig â gwahanol fathau o gostau sy'n berthnasol i wahanol fathau o gyfundrefnau caniatáu.

Cyflwynir copi templed o'r dogfennau cais am wybodaeth a anfonwyd at bob un o'r rhanddeiliaid yn Atodiad B.

Amlinellir manylion y costau gweithdrefnol penodol a chyffredinol y gofynnwyd amdanynt isod.

2.2.2 Costau Gweithdrefnol Penodol

Ar gyfer pob cais a oedd yn berthnasol i'r awdurdodau caniatáu priodol, ceisiwyd y costau gweithdrefnol penodol canlynol:

Awdurdodau Cynllunio Lleol:

1. Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio i ymgeiswyr yn unol â'r Rheoliadau, cyn i gais gael ei gyflwyno [yn berthnasol i geisiadau math (a) a (b) yn unig];
2. Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi [(a)-(h)];
3. Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un) [(a)-(h)];
4. Cost amcangyfrifedig cynhyrchu a chyflwyno Adroddiad ar yr Effaith Leol [(b) ac (e)]; a
5. Chostau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad) [(a)-(h)].

Ymgynghoreion:

1. Costau amcangyfrifedig darparu ymateb perthnasol i ymgeiswyr ar gyfer ymgynghoriad cyn-ymgeisio [(a) (b),(e)];
2. Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi [(a)-(h)];
3. Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno [(a)-(h)]; a
4. Chostau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori) [(a)-(h)].

Datblygwyr:

1. Costau amcangyfrifedig paratoi cais [(a)-(h)];
2. Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio statudol (pan fo hynny'n ofyniad) [(a), (b),(e)];
3. Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol) [(a)-(h)];
4. Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad [(a)-(h)];
5. Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un [(a)-(h)]; a
6. Chostau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un [(a)-(h)].

2.2.3 Costau Gweithdrefnol Cyffredinol

Yn ogystal, ceisiwyd y costau amhenodol canlynol:

Awdurdodau Cynllunio Lleol:

1. Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyhoeddi a'i arddangos, lle y cyflwynwyd un;
2. Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyflwyno a'i arddangos;
3. Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a 187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990);
4. Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos; a
5. Chostau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig).

Datblygwyr:

1. Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis; a
2. Chostau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos.

2.2.4 Materion a Chyfyngiadau

Cysylltu â rhanddeiliaid a diffyg ymatebion

Wrth weinyddu'r ceisiadau am wybodaeth, cytunwyd i ddechrau gyda Llywodraeth Cymru i gyflwyno'r ceisiadau ysgrifenedig trwy e-bost, ac yn dilyn hynny gyda dwy alwad ffôn i'r partion dan sylw.

Diben cychwynnol y galwadau ffôn oedd helpu i sicrhau bod y cais yn eglur, ac yna helpu i sicrhau cydweithrediad â rhaglen yr astudiaeth.

Gwnaed cryn ymdrech i ddod o hyd i randdeiliaid a chysylltu â nhw. Yn y pen draw, arweiniodd hyn at sawl ymgais ac, mewn rhai achosion, mwy na phum galwad ffôn i fwy nag un pwynt cyswllt mewn sefydliad rhanddeiliad.

Er y gwnaed sawl ymgais i gysylltu â phob rhanddeiliad dros y ffôn a thrwy e-bost, ni ellid cysylltu â nifer fach o ddatblygwyr.

Gofynnodd sawl un am eglurhad ynglŷn â'r ceisiadau gwybodaeth. Er enghraifft, roedd rhai rhanddeiliaid yn amau a oedd y cwestiynau yn y ceisiadau am wybodaeth yn berthnasol i'w sefydliad, eu math penodol o ddatblygiad, eu cyfundrefn ganiatáu neu eu gwlad. Ceisiodd Arup fod yn agored ac yn onest ac esboniodd y dasg, y cwestiynau a ofynnwyd yn y cais am wybodaeth a sut y gallai'r cwestiynau fod yn berthnasol i'w sefydliad (os oedd yn briodol). Eglurwyd bod y cwestiynau wedi cael eu gosod gan Lywodraeth Cymru i gyfrannu at ei RIA, a chyfeiriwyd y rhanddeiliaid at Lywodraeth Cymru os oedd ganddynt unrhyw ymholiadau ychwanegol.

Roedd derbyn y ceisiadau am wybodaeth wedi'u cwblhau gan randdeiliaid yn heriol mewn rhai achosion a daethpwyd ar draws problemau, gan gynnwys; sefydliadau'n diddymu, prysurdeb rhanddeiliaid a'u diffyg cymhellid (datganedig) i gydweithredu.

Mae hyn yn helpu i ddangos yr ymdrechion sylweddol a wnaed i helpu i gynyddu cyfranogiad yn yr astudiaeth i'r eithaf a bodloni ei gofynion y tu hwnt i ddisgwyliadau Llywodraeth Cymru.

Y rhaglen

Dosbarthwyd y ceisiadau am wybodaeth i randdeiliaid ar 21 Rhagfyr 2018 a'r terfyn amser ar gyfer eu dychwelyd oedd 25 Ionawr 2019. Rhoddodd llinell amser yr astudiaeth gyfnod ymateb digonol o ystyried yr ymdrech a oedd yn ofynnol i gwblhau'r ymatebion. Fodd bynnag, er mwyn bod yn hyblyg a helpu i sicrhau cyfranogiad, ymestynnwyd y terfyn amser hwn mewn nifer o achosion ar yr amod y cytunwyd â'r cais. Fel yr esboniwyd uchod, roedd rhai rhanddeiliaid yn wynebu rhwystrau, gan gynnwys diffyg adnoddau, felly cytunodd Llywodraeth Cymru i roi amser ychwanegol i helpu i fodloni eu hanghenion.

Rhoddwyd gwybod i randdeiliaid na fyddai unrhyw wybodaeth a dderbyniwyd ar ôl 25 Chwefror 2019 (diwedd cyfnod yr astudiaeth) yn cael ei chynnwys yn yr adroddiad. Fodd bynnag, byddai unrhyw wybodaeth hwyr a ddarparwyd yn cael ei rhannu â Llywodraeth Cymru i'w hadolygu, a byddent hwy'n gwneud unrhyw ddiweddariadau angenrheidiol i'r ymchwil pe byddai'n ofynnol ac yn briodol.

Ymatebion wedi'u teilwra

Nid oedd sawl sefydliad wedi olrhain eu costau mewn ffordd a oedd yn caniatáu iddynt gyfrannu at yr astudiaeth trwy gwblhau'r cais am wybodaeth. Teimlai rhai y gallent gyfrannu orau mewn ffyrdd eraill, fel darparu adroddiad ar eu rhan mewn prosiect a'r costau cysylltiedig cyffredinol (gan gynnwys cyfundrefnau caniatáu ychwanegol), a darparu cyfandaliad neu gost gyfartalog amcangyfrifedig ar gyfer cyfundrefn ganiatáu debyg.

Archwiliwyd y data unigol hwn ac fe'i hystyriwyd fel y bo'n briodol wrth gyfrifo'r costau cyfartalog ar gyfer pob math o gais, ac fe'i crynhoir yn y canfyddiadau ym Mhennod 3.

Monitro a lliniaru

I fonitro'r data a dderbyniwyd, crëwyd taenlen olrhain i gofnodi'r rhyngweithiad, yr ymatebion a statws y ceisiadau am wybodaeth, yn ogystal ag unrhyw oedi y rhoddwyd gwybod amdano wrth dderbyn y data y gofynnwyd amdano.

Rhannwyd yr olrheiniwr yn wythnosol â Llywodraeth Cymru yn ystod rhaglen yr astudiaeth. Dilëwyd gwybodaeth sensitif, gan gynnwys enwau llawn a manylion cyswllt, o'r taenlenni hyn i osgoi materion diogelu data.

Cynhaliwyd cyfarfodydd cynnydd rheolaidd â Llywodraeth Cymru, oddeutu bob pedair wythnos yn ystod yr astudiaeth. Diben y rhain oedd trafod cynnydd y prosiect, ac amlygu a mynd i'r afael â risgiau a mesurau lliniaru.

Dilysu data gan ddiwydiant

Fel yr esboniwyd uchod, un o risgiau posibl yr astudiaeth o'r dechrau oedd diffyg cydweithredu a gwybodaeth anghyflawn gan randdeiliaid.

Trafodwyd a chytunwyd â Llywodraeth Cymru na fyddai'n briodol cyflwyno astudiaethau achos newydd i ategu'r rhai na ymatebodd, gan fod yr astudiaethau achos a ddewiswyd yn cynrychioli'r ymatebwyr mwyaf defnyddiol a'r rhai y tybiwyd y byddent yn fwyaf cydweithredol. Yn ogystal, byddai risg diffyg cydweithredu yn parhau ar gyfer darpar astudiaethau achos newydd.

I helpu i liniaru'r risg hon, yn ychwanegol at y ceisiadau am wybodaeth, cynhaliodd Arup ymarfer dilysu cost yn fewnol i feintio'r costau isel, uchel a chyfartalog sy'n gysylltiedig â phob math o gais i ddatblygwyr.

I ddilysu'r wybodaeth hon, rhannwyd y deunydd â grwpiau arbenigol sydd eisoes yn bodoli yn y diwydiant datblygu. Rhoddodd hyn gyfle i arbenigwyr y diwydiant leisio eu barn a dilysu'r costau terfyn isaf, terfyn uchaf a chyfartalog sy'n gysylltiedig â phob math o gais. Eglurwyd y byddai cyrff y diwydiant yn elwa trwy gael cyfle i gyfrannu at bolisi sy'n datblygu.

Mae'r data wedi ategu'r astudiaeth i ddarparu tystiolaeth lle yr arweiniodd y cais am wybodaeth at ymatebion anghyflawn neu wag. Mewn sefyllfa lle y cafwyd tri ymateb neu lai gan ddatblygwyr, cynhwyswyd costau cyfartalog a

amcangyfrifwyd gan y diwydiant wrth gyfrifo'r costau gweithdrefnol cyffredinol a phenodol cyfartalog.

Pryderon masnachol

Mae hefyd yn bwysig nodi, er mwyn helpu i leihau risg ymatebion gwag neu rannol i'r ceisiadau, cytunwyd â rhanddeiliaid y byddai costau cyffredinol a phenodol yn cael eu cyffredinoli a'u gwneud yn ddienw i osgoi neu leihau pryderon ynghylch cymryd rhan o safbwynt rhannu gwybodaeth sy'n sensitif yn fasnachol. Eglurwyd hyn yn y cais am wybodaeth.

Mynegwyd pryder ynghylch rhannu gwybodaeth sy'n sensitif yn fasnachol ambell waith; fodd bynnag, sicrhawyd rhanddeiliaid, fel y nodwyd yn y llythyr eglurhaol i'r cais am wybodaeth, y bydd Llywodraeth Cymru yn cydymffurfio'n llwyr â'r rheoliadau diogelu data perthnasol wrth ddal y wybodaeth a rennir.

Yn ogystal, esboniwyd na fydd y wybodaeth a ddarparwyd yn cael ei rhannu na'i chyhoeddi mewn unrhyw ffordd sy'n golygu y gellir ei phriodoli i'r sefydliad neu'r prosiect.

Yn ystod y broses o gyhoeddi'r RIA, esboniwyd y bydd y data a ddarperir yn llywio ystod gyffredinol a dienw o gostau sy'n gysylltiedig â gwahanol gyfundrefnau caniatáu.

2.2.5 Cyflwyno Data

Ar ôl derbyn y wybodaeth a gyflwynwyd gan randdeiliaid, mewnbynwyd y data a gyflenwyd ac unrhyw sylwadau cysylltiedig ar daenlen yr astudiaeth ac fe'i cofnodwyd ar yr olrheiniwr monitro. Arbedwyd yr holl ohebiaeth fel cofnod mewn ffolder ddata hefyd. Diogelwyd y ffolder hon â chyfrinair oherwydd ei bod yn cynnwys manylion cyswllt. Ni fydd y data crai yn cael ei rannu y tu hwnt i Lywodraeth Cymru ac fe'i cedwir yn unol â'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol.

Cyfrifwyd costau cyfartalog ar gyfer pob math o gais o ran costau a gafwyd i'r datblygwyr, yr awdurdodau penderfynu a'r ymgylgoreion.

Mewn sefyllfa lle y derbyniwyd llai na phum ymateb i bob math o gais, mewnbynwyd costau cyfartalog y diwydiant i'r cyfrifiad cyfartalog i ategu'r data.

Talgrynnwyd costau cyfartalog i'r pwynt degol agosaf.

Lle'r oedd amrywiadau eithafol mewn costau prosiectau, er eu bod yn debyg o ran math o ddatblygiad a chyfundrefn ganiatáu, cofnodwyd cyd-destun y costau, lle'r oedd yn hysbys.

Mae Atodiad C yn cyflwyno taenlen yr astudiaeth, gan gynnwys y tabiau sy'n ymwneud â phob tasg a oedd yn rhan o'r astudiaeth. Yn benodol, mae'r daenlen ddata'n cynnwys y canlynol:

- Mae Tab 1 yn cynnwys data am y ceisiadau a dderbyniwyd gan awdurdodau caniatáu yng Nghymru a Dyfroedd Cymru yn ystod y pum mlynedd blaenorol.

- Mae Tab 2 yn cynnwys gwybodaeth am geisiadau a dderbyniwyd gan awdurdodau caniatáu yn Lloegr a Dyfroedd Lloegr yn ystod y pum mlynedd blaenorol.
- Mae Tab 3 yn cynnwys y costau cyfartalog fesul math o gais o ran costau cyffredinol a phenodol.

3 Canfyddiadau

3.1 Tasg 1

Yn unol â gofynion yr astudiaeth, rhoddwyd blaenoriaeth i geisiadau a gyflwynwyd o fewn y pum mlynedd diwethaf yng Nghymru, ac archwiliwyd ceisiadau ychwanegol o Loegr pan oedd hynny’n angenrheidiol ac yn briodol i ychwanegu gwerth.

Ceisiwyd o leiaf bum cais ar draws y cyfundrefnau caniatáu a amlygwyd, a chyflawnwyd hyn yn y rhan fwyaf o achosion.

Cyflwynir y canlyniadau o Gymru (Tasg 1A) a Lloegr (Tasg 1B) yn nhaenlen yr astudiaeth (Atodiad C).

I grynhoi, mae nifer y ceisiadau a ystyriwyd o dan bob cyfundrefn ganiatáu fel a ganlyn:

Cyfundrefn ganiatáu	Nifer y ceisiadau a ystyriwyd
Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (Cais Math A)	12
Caniatâd Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DNS) o dan a.62D Deddf Cynllunio Gwlad a Thref (Cais Math B)	20
Gorchmynion o dan a.1 neu a.3 Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 (Cais Math C)	5
Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.18 Deddf Priffyrdd 1980 (Cais Math D)	8
Gorchmynion Caniatâd Datblygu (DCO) o dan a.31 Deddf Cynllunio 2008 (Cais Math E)	10
Cydsyniadau i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 Deddf Trydan 1989 (Cais Math F)	4
Cydsyniadau i osod llinellau trydan uwchben o dan a.37 Deddf Trydan 1989 (Cais Math G)	0
Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 Deddf Harbyrau 1964 (Cais Math H)	5

Mae pedwar deg chwech o geisiadau’n ymwneud â’r sector ynni (gan gynnwys trydan), mae saith yn ymwneud â thrafnidiaeth ac mae un yn ymwneud â dŵr.

Dadansoddir y mathau o geisiadau yn Atodiad C.

Rhoddir isod grynodeb o'r diffygion y daethpwyd ar eu traws mewn perthynas â chyfundrefnau caniatáu penodol:

- Dim ond Gorchmynion o Loegr o dan Adran 1 neu Adran 3 Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 (cais math C) a ganfuwyd a oedd yn bodloni trothwyon yr astudiaeth (h.y. llinellau rheilffyrdd a thramiau cyflym newydd).
- Mae pob cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (cais math E) o fewn cyfnod yr astudiaeth yng Nghymru yn ymwneud â datblygiadau seilwaith trydan.
- Mae ceisiadau a gyflwynwyd o dan Adran 36 yn flaenorol (ar gyfer datblygiad sy'n fwy na 50MW) (cais math F) yn dod o dan Ddeddf Cynllunio 2008 bellach yng Nghymru a Lloegr. Mae ceisiadau ar gyfer cynhyrchu newydd o dan Adran 36 yn dyddio o adeg cyn cyfnod yr astudiaeth (sydd wedi'i chyfyngu i geisiadau a gyflwynwyd yn ystod y pum mlynedd diwethaf), ac felly, cynhwyswyd ceisiadau i amrywio cydsyniadau sydd eisoes yn bodoli o dan Adran 36 yn unig.
- Er y gwyddys am nifer sylweddol o geisiadau ar gyfer llinellau trydan uwchben hyd at ac yn cynnwys 132KV o dan adran 37 Deddf Trydan 1989, nid yw'r wybodaeth hon yn cael ei chadw'n gyhoeddus. At hynny, nid yw cofnodion a ddelir gan yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (BEIS) yn amlygu'r foltedd enwol a ph'un a yw'r prosiect wedi'i ddatganoli. Ni ellid dadansoddi'r cofnodion hyn yn ddibynadwy, felly nodir mai nifer y ceisiadau a ystyriwyd at ddiben yr astudiaeth hon yw 0.

Yn ogystal, daethpwyd ar draws diffygion mewn perthynas â sectorau penodol:

- Ni chanfuwyd unrhyw geisiadau datblygu ar gyfer cronfeydd dŵr newydd o fewn cyfnod yr astudiaeth. Fodd bynnag, mae cais am gronfa ddŵr newydd yn Lloegr wedi cael ei gynnwys yn yr astudiaeth (cais math A, Caniatâd Cynllunio o dan a.57 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990).
- Ni ddaeth ymchwil ddesg o hyd i unrhyw fath o ddatblygiadau sy'n dod o dan y meini prawf 'olew, nwy a mwynau' na 'gwastraff', ac eithrio ceisiadau o dan y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref.
- Ni fu unrhyw ddatblygiadau gwastraff o fewn trothwy'r astudiaeth yng Nghymru ac ni fu unrhyw ddatblygiadau gwaredu daearegol yng Nghymru na Lloegr ychwaith.

3.1.1 Dewis Astudiaethau Achos

Wrth ddewis yr astudiaethau achos, cytunwyd â Llywodraeth Cymru y byddai amrywiaeth eang o sectorau prosiectau ar draws gwahanol gyfundrefnau caniatáu yn cael eu ceisio. Dewiswyd yr astudiaethau achos hyn yn bennaf gan eu bod yn darparu cynrychiolaeth deg ac amrywiol o geisiadau o dan wahanol gyfundrefnau caniatáu.

O ganlyniad i'r diffygion a nodwyd yn 3.1 mewn perthynas â chasglu gwybodaeth am fathau penodol o geisiadau o dan gyfundrefnau caniatáu penodol, nid oedd yn bosibl dod o hyd i bum astudiaeth achos ar gyfer pob cyfundrefn ganiatáu.

Mae canfyddiadau'r astudiaethau achos i'w gweld yn nhab 'Tab 2A and 2B Avg Costs' yn y daenlen yn Atodiad C. Er gwybodaeth, nid yw Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi rhestr o fanylion y ceisiadau astudiaeth achos a ddewiswyd oherwydd y gellid eu priodoli i'r wybodaeth sensitif a gynhwyswyd yn Nhasg 2, fel y crybwyllwyd uchod.

3.2 Tasg 2

Rhoddir y gost gyfartalog ar gyfer pob un o'r mathau o geisiadau a geisiwyd yn yr adrannau canlynol.

3.2.1 Ceisiadau Math A (Caniatâd Cynllunio o dan a.57 (1) Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio i ymgeiswyr yn unol â'r Rheoliadau, cyn i gais gael ei gyflwyno.		£167		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		£16,817		
3.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysbiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		£15,000		
4.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad)		£53,769		
5.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb perthnasol i ymgeiswyr ar gyfer ymgynghoriad cyn-ymgeisio			£800	£758
6.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.			Dd/B	
7.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno.			£400	

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
8.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori)			Dd/B	£1,588
9.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£1,255,417			
10.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio statudol (pan fo hynny'n ofniad)	£64,542			
11.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoedduswydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£78,229			
12.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais	£81,306			
13.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un.	£89,667			
14.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£5,750			
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol				
15.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyhoeddi a'i arddangos, lle y cyflwynwyd un		£300		
16.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyflwyno a'i arddangos		£450		
17.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a 187A		£400		

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
	Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)				
18.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos		£593		
19.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)		£250		
20.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£5,583			
21.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£5,992			

Materion a Chyfyngiadau

Datblygwr

Mae'r costau gweithdrefnol penodol yn amrywio'n fawr o ganlyniad i natur a graddfa amrywiol y prosiectau a ddewiswyd gan Lywodraeth Cymru.

O ran costau gweithdrefnol penodol y datblygwr, ychwanegwyd cyfartaleddau'r diwydiant i'r costau penodol a chyffredinol oherwydd dim ond dau ddatblygwr a ymatebodd. Helpodd hyn i sicrhau nad yw'r data'n wyrgam.

Awdurdod Penderfynu

Nid oedd rhai costau gweithdrefnol penodol yn berthnasol i'r awdurdodau penderfynu a ymatebodd, sef: costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio i'r ymgeisydd yn unol â'r Rheoliadau cyn i gais gael ei gyflwyno, a chostau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un).

Rhannodd un awdurdod penderfynu y cyd-destun canlynol i'w ymateb, i'w ystyried ymhellach gan Lywodraeth Cymru:

- Ymgynghorwyr sy'n cyfrif am brif gost prosesu cais; megis ymgynghorydd tirwedd, ymgynghorydd treftadaeth ddiwylliannol ac ymgynghorwyr acwstig. Yna, rhaid talu'n ychwanegol iddynt adolygu gwybodaeth ychwanegol a mynychu cyfarfodydd.
- Mae'r costau uchod yn cronni'n sylweddol os yw'r cais yn destun ymchwiliad cyhoeddus, gan fod ymgynghorwyr a chwnsleriaid yn ddud iawn.
- O ystyried y costau ychwanegol sy'n ofynnol ar gyfer ymgynghorwyr, ni fyddai cyngor arbenigol yn cael ei geisio yn ystod y cam cyn-ymgeisio oni bai y llunnir cytundeb perfformiad cynllunio.

Nododd un awdurdod penderfynu y lluniwyd Cytundeb Perfformiad Cynllunio, ac felly darparwyd ffi ar ffurf cyfandaliad.

Ymgynghoreion

Rhoddodd Cadw ystod o gostau sy'n gysylltiedig â'r broses ymgynghori (o'r cyfnod cyn-ymgeisio i archwilio), y cymhwyswyd costau cyfartalog iddynt at ddiben yr astudiaeth hon.

Nid yw Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cadw cofnodion o'u hamser na chostau cysylltiedig staff wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio statudol nac wrth ymwneud â gwrandawiadau, archwiliadau neu ymchwiliadau. Felly, rhoddodd CNC gostau cyfartalog ar gyfer un astudiaeth achos ddienw yn ymwneud â cheisiadau math A, a chynhwyswyd hyn yn y costau cyfartalog.

Nododd Asiantaeth yr Amgylchedd yr ymgynghorwyd â nhw'n ffurfiol ar un o'r astudiaethau achos, ond ni allent roi amcangyfrif o'r amser a dreuliwyd na'r costau a gafwyd mewn perthynas â'r cais.

3.2.2 Ceisiadau Math B (Caniatâd Datblygiad o Arwyddocâd Cenedlaethol (DNS) o dan a.62D Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio i ymgeiswyr yn unol â'r Rheoliadau, cyn i gais gael ei gyflwyno.		Dd/B		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		Dd/B		
3.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		Dd/B		
4.	Costau amcangyfrifedig cynhyrchu a chyflwyno Adroddiad ar yr Effaith Leol.		Dd/B		
5.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad).		Dd/B		
6.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb perthnasol i ymgeiswyr ar gyfer ymgynghoriad cyn-ymgeisio			£2,850	£710
7.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi			Heb eu darparu	
8.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno			£2,300	
9.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori)			£750	

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol	
10.	Cost amcangyfrifedig darparu ymateb ar ôl penderfyniad			£200	Dd/B	
11.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£670,000				
12.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio statudol (pan fo hynny'n ofyniad)	£23,333				
13.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£22,500				
14.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad.	£116,667				
15.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un.	£29,667				
16.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£6,250				
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol					
17.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyhoeddi a'i arddangos, lle y cyflwynwyd un		Dd/B			
18.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyflwyno a'i arddangos		Dd/B			
19.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a		Dd/B			

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
	187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)				
20.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos		Dd/B		
21.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)		Dd/B		
22.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£17,500			
23.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£11,313			

Materion a Chyfyngiadau

Datblygwr

Nododd y datblygwr a ymatebodd ei bod yn rhy gynnar yn ystod amserlen y prosiect i ddarparu costau penodol, ond rhoddodd gostau cyfartalog ar gyfer prosiect DNS tebyg.

Mae'r costau a nodwyd uchod ar gyfer paratoi'r cais yn cynnwys ffioedd cais cynllunio a chymorth cyfreithiol. Nid yw hyn yn cynnwys costau tir, costau grid na chostau cyfathrebu, sy'n gallu amrywio'n fawr ar draws gwahanol ddatblygiadau.

O ran costau gweithdrefnol penodol y datblygwr, ychwanegwyd cyfartaleddau'r diwydiant i'r costau penodol a chyffredinol oherwydd dim ond un datblygwr a ymatebodd. Helpodd hyn i sicrhau nad yw'r data'n wyrgam.

Awdurdod Penderfynu

Lle'r oedd Llywodraeth Cymru yn awdurdod penderfynu ar gyfer ceisiadau DNS, ni ymgynghorwyd â nhw ynglŷn â chostau a gafwyd wrth benderfynu ar y ceisiadau.

Ymgynghoriad

Rhoddodd Cadw ystod o gostau ar gyfer rhai o'r astudiaethau achos, y cymhwyswyd cyfartaleddau iddynt at ddiben yr astudiaeth hon. Mewn achosion eraill, rhoddodd Cadw gostau mwy penodol ar sail astudiaeth achos, ac mae'r rhain wedi cael eu cynnwys yn y canlyniadau.

Nid yw Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cadw cofnodion o'u hamser na chostau cysylltiedig staff wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio statudol nac wrth ymwneud â gwrandawladau, archwiliadau neu ymchwiliadau. Rhoddodd CNC gostau nodweddiadol ar gyfer dwy astudiaeth achos ddienw yn ymwneud â cheisiadau math B, a chynhwyswyd y costau hyn yn y costau cyfartalog fel y'u cyflwynwyd. Yn ogystal, rhoddodd CNC gostau a gafwyd ar ôl i benderfyniad gael ei wneud, a oedd yn ddefnyddiol.

3.2.3 Ceisiadau Math C (Gorchmynion o dan a.1 neu a.3 Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		Dd/B		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysbiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		Dd/B		
3.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad).		Dd/B		
4.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno.			£512	£150
5.	Faint o'r costau yng nghwestiwn 4 a adenillwyd trwy ffi.			Dd/B	£0
6.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno			£1864	£250
7.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori)			£918	Dd/B
8.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£2,110,000			
9.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£110,000			
10.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad	£800,000			

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
11.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£75,000			
12.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£40,000			
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol				
13.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyhoeddi a'i arddangos, lle y cyflwynwyd un		Dd/B		
14.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyflwyno a'i arddangos		Dd/B		
15.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a 187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)		Dd/B		
16.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos		Dd/B		
17.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)		Dd/B		
18.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£20,000			

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
19.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£1,913			

Materion a Chyfyngiadau

Awdurdod Penderfynu

Lle'r oedd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Drafnidiaeth yn awdurdod penderfynu ar gyfer ceisiadau o dan y Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd, ni ymgynghorwyd ag ef ynglŷn â chostau a gafwyd wrth benderfynu ar y ceisiadau.

Ymgynghoreion

Rhoddodd Cadw ystod o gostau ar gyfer rhai o'r astudiaethau achos, y cymhwyswyd cyfartaleddau iddynt at ddiben yr astudiaeth hon. Mewn achosion eraill, rhoddodd Cadw gostau mwy penodol ar sail astudiaeth achos, ac mae'r rhain wedi cael eu cynnwys yn y canlyniadau.

3.2.4 Ceisiadau Math D (Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.18 Deddf Priffyrdd 1980)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		Dd/B		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysbiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		Dd/B		
3.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad).		Dd/B		
4.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi			Dd/B	£900
5.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno			Dd/B	
6.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori)			Dd/B	
7.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£15,882,750			
8.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£433,650			
9.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad	£3,254,375			
10.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£2,912,500			

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
11.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£770,000			
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol				
12.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyhoeddi a'i arddangos, lle y cyflwynwyd un		Dd/B		
13.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyflwyno a'i arddangos		Dd/B		
14.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a 187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)		Dd/B		
15.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos		Dd/B		
16.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)		Dd/B		
17.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£17,500			
18.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£11,313			

Materion a Chyfyngiadau

Datblygwr

O ran costau gweithdrefnol penodol y datblygwr, ychwanegwyd cyfartaleddau'r diwydiant i'r costau penodol a chyffredinol oherwydd dim ond un datblygwr a ymatebodd. Helpodd hyn i sicrhau nad yw'r data'n wyrgam.

Rhannodd sawl datblygwr y cyd-destun canlynol i'w hymateb, i'w ystyried ymhellach gan Lywodraeth Cymru:

- Mae cost amcangyfrifedig paratoi cais yn tybio dau unigolyn am dri mis;
- Tybiwyd y byddai oddeutu tri Digwyddiad Gwybodaeth i'r Cyhoedd yn cael eu cynnal yn ystod ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol;
- Roedd cost amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad yn cynnwys adolygiad cyfreithiol;

Roedd un datblygwr wedi cynnwys yr holl gostau o fewn 'costau amcangyfrifedig paratoi cais'.

Awdurdod Penderfynu

Lle'r oedd Llywodraeth Cymru yn awdurdod penderfynu ar gyfer Gorchymynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.18 Deddf Priffyrdd 1980, ni ymgynghorwyd â nhw ynglŷn â chostau a gafwyd wrth benderfynu ar y ceisiadau.

Ymgynghoreion

Rhoddodd Cadw ystod o gostau ar gyfer rhai o'r astudiaethau achos, y cymhwyswyd cyfartaleddau iddynt at ddiben yr astudiaeth hon. Mewn achosion eraill, rhoddodd Cadw gostau mwy penodol ar sail astudiaeth achos, ac mae'r rhain wedi cael eu cynnwys yn y canlyniadau.

Nid yw Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cadw cofnod o'r amser a dreulir gan staff wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio statudol nac wrth ymwneud â gwrandawiadau/ archwiliadau/ ymchwiliadau. Nid oedd CNC yn gallu rhoi ymateb ystyrlon i gostau ymgynghorai sy'n gysylltiedig â cheisiadau math Ch.

3.2.5 Ceisiadau Math E (Gorchmynion Caniatâd Datblygu o dan a.31 Deddf Cynllunio 2008)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		Dd/B		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysbiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		Dd/B		
3.	Costau amcangyfrifedig cynhyrchu a chyflwyno Adroddiad ar yr Effaith Leol.		Dd/B		
4.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad)		Dd/B		
5.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb perthnasol i ymgeiswyr ar gyfer ymgynghoriad cyn-ymgeisio			£500	£800
6.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno.			Dd/B	
7.	Faint o'r costau yng nghwestiwn 6 a adenillwyd trwy ffi.			Dd/B	
8.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno			£600	
9.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori).			£61,200	
10.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb perthnasol ar ôl i benderfyniad gael ei wneud			£300	Dd/B
11.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£1,800,000			
12.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio statudol (pan fo hynny'n	£266,250			

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
	ofyniad)				
13.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£685,000			
14.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais	£1,154,167			
15.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£275,000			
16.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£70,000			
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol				
17.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a’r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy’n gysylltiedig â’i gyhoeddi a’i arddangos, lle y cyflwynwyd un		Dd/B		
18.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a’r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy’n gysylltiedig â’i gyflwyno a’i arddangos		Dd/B		
19.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a 187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)		Dd/B		
20.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy’n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos		Dd/B		
21.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd		Dd/B		

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
	teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)				
22.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£9,500			
23.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£9,756			

Materion a Chfyngiadau

Datblygwr

O ran costau gweithdrefnol penodol y datblygwr, ychwanegwyd cyfartaleddau'r diwydiant i'r costau penodol a chyffredinol oherwydd dim ond dau ddatblygwr a ymatebodd. Helpodd hyn i sicrhau nad yw'r data'n wyrgam.

Awdurdod Penderfynu

Lle'r oedd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ynni a Newid Hinsawdd yn awdurdod penderfynu ar gyfer Gorchmynion Caniatâd Datblygu, ni ymgynghorwyd ag ef ynglŷn â chostau a gafwyd wrth benderfynu ar y ceisiadau.

Ymgylgoreion

Nid yw Cadw yn cofnodi costau mewn ffordd a oedd yn cyfrannu at yr astudiaeth, a theimlai y gallai gyfrannu orau mewn ffyrdd eraill, megis; rhoddwyd cyfandaliadau yn hytrach nag ateb y cwestiynau penodol a ofynnwyd yn y taenlenni cais am wybodaeth.

Nid yw Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cadw cofnodion o'u hamser na chostau cysylltiedig staff wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio statudol nac wrth ymwneud â gwrandawladau, archwiliadau neu ymchwiliadau. Rhoddodd CNC gostau nodweddiadol ar gyfer dwy astudiaeth achos ddienw yn ymwneud â cheisiadau math E, a chynhwyswyd y costau hyn yn y costau cyfartalog fel y'u cyflwynwyd. Yn ogystal, rhoddodd CNC gostau a gafwyd ar ôl i benderfyniad gael ei wneud, a oedd yn ddefnyddiol.

3.2.6 Ceisiadau Math F (Cydsyniadau i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 Deddf Trydan 1989)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		Dd/B		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysbiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		Dd/B		
3.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori)		Dd/B		
4.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb perthnasol i ymgeiswyr ar gyfer ymgynghoriad cyn-ymgeisio.			£257	
5.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno.			£108	
6.	Faint o'r costau yng nghwestiwn 5 a adenillwyd trwy ffi			Dd/B	

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
7.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno			Dd/B	
8.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori).			Dd/B	
9.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£1,373,888.89			
10.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£21,222.22			
11.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais	£148,291.67			
12.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£17,250.00			
13.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£11,312.50			
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol				
14.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a’r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy’n gysylltiedig â’i gyhoeddi a’i arddangos, lle y cyflwynwyd un		Dd/B		
15.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a’r costau teithio a chynhaliaeth ychwanegol sy’n gysylltiedig â’i gyflwyno a’i arddangos		Dd/B		
16.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a		Dd/B		

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd	Cadw / Lloegr Hanesyddol
	187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)				
17.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos		Dd/B		
18.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)		Dd/B		
19.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£10,000			
20.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£4,538			

Materion a Chyfyngiadau

Datblygwr

O ran costau gweithdrefnol penodol y datblygwr, ychwanegwyd cyfartaleddau'r diwydiant i'r costau penodol a chyffredinol oherwydd dim ond dau ddatblygwr a ymatebodd. Helpodd hyn i sicrhau nad yw'r data'n wyrngam.

Awdurdod Penderfynu

Lle'r oedd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ynni a Newid Hinsawdd yn awdurdod penderfynu ar gyfer ceisiadau a.36, ni ymgynghorwyd ag ef ynglŷn â chostau a gafwyd wrth benderfynu ar y ceisiadau.

Ymgynghoreion

Nid yw Cadw yn cofnodi costau mewn ffordd a oedd yn cyfrannu at yr astudiaeth, a theimlai y gallai gyfrannu orau mewn ffyrdd eraill, megis; rhoddwyd cyfandaliadau yn hytrach nag ateb y cwestiynau penodol a ofynnwyd yn y taenlenni cais am wybodaeth.

Nid yw Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cadw cofnodion o'u hamser na chostau cysylltiedig staff wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio statudol nac wrth ymwneud â gwrandawladau, archwiliadau neu ymchwiliadau. Er nad oedd mewn sefyllfa i ddarparu costau yn ymwneud ag astudiaethau achos penodol a amlygwyd o ran ceisiadau math Dd, mae CNC wedi wedi cynnwys sawl enghraifft o a.36 o fewn datblygiadau morol yn 3.2.8.

Yn ogystal â'r costau gofynnol ar gyfer ceisiadau math F, rhoddodd Asiantaeth yr Amgylchedd wybodaeth yn ymwneud ag ymgynghoriadau cyn-ymgeisio, a oedd yn ddefnyddiol.

3.2.7 Ceisiadau Math H (Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 Deddf Harbyrau 1964)

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd / Y Sefydliad Rheoli Morol	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Cyfeirnod	Costau Gweithdrefnol Penodol				
1.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau cyn-ymgeisio anstatudol i ymgeiswyr y tu allan i ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi.		Dd/B		
2.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais am hysbysbiad neu ymgynghoriad ynglŷn â chais ar ôl iddo gael ei gyflwyno (lle y ceisir un)		Dd/B		

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd / Y Sefydliad Rheoli Morol	Cadw / Lloegr Hanesyddol
3.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i ymgynghoriad neu hysbysiad)		Dd/B		
4.	Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu allan i unrhyw ofynion statudol cyn i gais gael ei gyflwyno, a faint o'r gost honno a adenillwyd trwy ffi			£5,091	£700
5.	Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl iddo gael ei gyflwyno.			£16,679	
6.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori)			-	
7.	Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£176,333			
8.	Costau amcangyfrifedig cynnal unrhyw ymgynghoriad cyn-ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau, ac ati, y tu allan i ofynion statudol)	£150,000			
9.	Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad.	Dd/B			
10.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£47,450			
11.	Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod proses archwilio cais, lle y gwnaed un	£32,500			
	Costau Gweithdrefnol Cyffredinol				
12.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio (gweler adran 171C Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliath ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyhoeddi a'i arddangos, lle y cyflwynwyd un				
13.	Costau amcangyfrifedig paratoi, cyflwyno ac arddangos hysbysiad stop dros dro				

		Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd / Y Sefydliad Rheoli Morol	Cadw / Lloegr Hanesyddol
	ar safle (gweler adran 171E Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990) a'r costau teithio a chynhaliath ychwanegol sy'n gysylltiedig â'i gyflwyno a'i arddangos				
14.	Costau amcangyfrifedig paratoi a chyflwyno hysbysiad datblygiad diawdurdod neu hysbysiad torri amodau neu fethu â chydymffurfio ag amodau (gweler adrannau 172 a 187A Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990)				
15.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu cais at ddibenion datblygiad EIA, am 1 wythnos				
16.	Costau amcangyfrifedig ysgrifennu ac arddangos hysbysiad safle yn rhan o unrhyw ofynion cyhoedduswydd a hysbysu ar ôl i gais gael ei gyflwyno (cydnabyddwn y bydd pellteroedd teithio yn amrywio'n sylweddol rhwng awdurdodau, yn enwedig y rhai hynny mewn ardaloedd gwledig)				
17.	Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£17,500			
18.	Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol sy'n hysbysebu darpar gais am ddatblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	£5,906			

Materion a Chyfyngiadau

Datblygwr

O ran costau gweithdrefnol penodol y datblygwr, ychwanegwyd cyfartaleddau'r diwydiant i'r costau penodol a chyffredinol oherwydd dim ond dau ddatblygwr a ymatebodd. Helpodd hyn i sicrhau nad yw'r data'n wyrgam. Dylid nodi bod yr un datblygwr yn ymwneud â dwy o'r astudiaethau achos a ddewiswyd, ac nid oedd wedi ymateb.

Ymgynghoreion

Nid yw Cadw yn cofnodi costau mewn ffordd a oedd yn cyfrannu at yr astudiaeth, a theimlai y gallai gyfrannu orau mewn ffyrdd eraill, megis; rhoddwyd cyfandaliadau yn hytrach nag ateb y cwestiynau penodol a ofynnwyd yn y taenlenni cais am wybodaeth.

Nid yw Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cadw cofnodion o'u hamser na chostau cysylltiedig staff wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio statudol nac wrth ymwneud â gwrandawiadau, archwiliadau neu ymchwiliadau. Er nad oedd mewn sefyllfa i ddarparu costau yn ymwneud ag astudiaethau achos penodol a amlygwyd o ran ceisiadau math H, mae CNC wedi wedi cynnwys sawl enghraifft o Orchymyn Diwygio Harbwr (HRO) o fewn datblygiadau morol yn 3.2.8.

Yn ogystal â'r costau gweithdrefnol penodol a amlinellwyd yn y cwmpas, mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) wedi darparu costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â datblygiad morol, lle'r oedd CNC naill ai'n awdurdod penderfynu morol neu'n ymgynghorai statudol ar gyfer y mathau canlynol o geisiadau:

- Gorchmynion Diwygio Harbwr;
- Trwyddedau Morol;
- Ceisiadau o dan a.36 Deddf Trydan 1989; neu
- Gyfuniad o'r uchod.

Mewn rhai achosion, mae hyn yn cynnwys ffioedd a godwyd ar Drwyddedu Morol CNC gan y Ganolfan Gwyddorau'r Amgylchedd, Pysgodfeydd a Dyframaethu (CEFAS) neu arbenigwr technegol arall am gyngor.

Nid yw rhai o'r costau wedi cael eu cynnwys yn yr adroddiad hwn oherwydd y posibilrwydd y gallent gael eu priodoli i achosion penodol neu gynnwys gwybodaeth sensitif, ond mae'r data crai wedi cael ei rannu â Llywodraeth Cymru.

4 Crynodeb

Mae'r astudiaeth wedi caniatáu ar gyfer casglu data i gynorthwyo Llywodraeth Cymru i gynhyrchu Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer proses ganiatáu newydd yng Nghymru.

Cyflawnwyd cyfradd gydymffurfio o 40%, sef canran y rhanddeiliaid a ymatebodd i'r ceisiadau am wybodaeth yn rhan o'r astudiaeth hon.

Lle na chyflawnwyd cydymffurfiaeth ar gyfer costau gweithdrefnol cyffredinol a phenodol datblygwr, ategwyd y wybodaeth hon â chostau gan gyrff y diwydiant ac ymgynghorwyr trwy ymarfer dilysu data cyflenwol.

Wynebwyd nifer o faterion a chyfyngiadau wrth gynnal yr ymchwili, yn bennaf gysylltiedig â rhannu data, ac mae'r ymchwiliwyr wedi cymryd pob cam rhesymol i gynyddu cyfranogiad a gwerth yr astudiaeth i'r eithaf.

Cyflwynir canfyddiadau'r astudiaeth yn llawn yn Atodiad C a rhoddir isod grynodeb o'r costau cyfartalog sy'n gysylltiedig â phob math o gais:

Math o Gais	Datblygwr	Awdurdod Penderfynu	Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd / Y Sefydliad Rheoli Morol	Cadw / Lloegr Hanesyddol
Costau Gweithdrefnol Penodol (£)				
A	1,574,910	85,753	1,200	3,085
B	868,417	-	6,100	2,125
C	3,135,000	-	3,295	400
D	23,253,275		-	900
E	4,250,417		62,600	2,600
F	1,571,965	-	297	700
H	406,333		25,438	700
Costau Gweithdrefnol Cyffredinol (£)				
A	5,992	593		
B	11,313			
C	1,913			
D	14,034			
E	9,171			
F	4,538			
H	5,906			